

ŞUBAT 2017

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ Yurtdışı alınan Mütahhitlik işleri 2016 yılında 11,1 milyar dolar oldu.
- ❑ Yurtdışı alınan Mütahhitlik proje sayısı 2016 yılında 99 adet oldu.
- ❑ 2016 yılında yabancılar 5.811 adet ile en çok İstanbul'da konut satın aldı.
- ❑ İnşaat sektöründe güven endeksi Şubat ayında 5,9 puan yükseldi.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi Şubat ayında 1,7 puan düştü.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi Şubat ayında 3,0 puan düştü.
- ❑ 2017 Ocak ayında konut satışları yüzde12,8 arttı.
- ❑ 2017 Ocak ayında birinci el konut satışları yüzde 10,4 yükseldi.
- ❑ 2017 Ocak ayında ipotekli konut satışları yüzde 35,2 arttı.
- ❑ İstanbul gayrimenkul sektöründe beklentiler zayıfladı.
- ❑ Mevcut konutların amortisman süreleri 2016 yılında uzadı.
- ❑ 2016 yılında inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 0,4 arttı.
- ❑ 2016 yılında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 10,2 düştü.
- ❑ 2016 yılında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 1,9 arttı.
- ❑ Anayasa Referandumu 16 Nisan'da yapılacak.
- ❑ Anayasa Referandumu ile siyaset öne çıkıyor.
- ❑ Merkez Bankası TL likiditesini azaltıyor.
- ❑ Reel kesim güven endeksi yükseldi.
- ❑ Tüketici güven endeksi zayıfladı.
- ❑ Türkiye'nin risk primi geriledi.
- ❑ Dünya ticaretinde 2017 yılı ilk çeyreğinde büyüme beklentisi.
- ❑ Küresel imalat sanayi PMI verileri en yüksek seviyelerinde.
- ❑ FED Mart ayında faiz artırabilir.
- ❑ Dolar güçlü kalmaya devam ediyor.
- ❑ Euro-Dolar paritesi 1,06 seviyesinde.
- ❑ ABD'de yıllık inşaat harcamaları 1,18 trilyon dolara ulaştı.
- ❑ ABD'de mevcut ev satışları Ocak ayında 5,69 milyon adet oldu.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2016 yılı son çeyreğinde yüzde 2,2 büyüdü
- ❑ Şubat ayında inşaat malzemesi fiyatları durağan kaldı.

EXECUTIVE SUMMARY

- ❑ Overseas contracting volume is 11,1 billion dollar in 2016.
- ❑ Overseas contracting number of project is 99 in 2016.
- ❑ Foreigners purchased 5.811 house in İstanbul.
- ❑ Construction confidence index increased 5,9 point in February.
- ❑ Existing construction activities dropped 1,7 point in February.
- ❑ New construction orders decreased 3,0 point in February.
- ❑ House sales increased 12,8 percent in January of 2017.
- ❑ First sales of House sales rose 10,4 percent in January of 2017.
- ❑ Mortgaged sales of House sales increased 35,4 percent in January of 2017.
- ❑ Expectation for İstanbul real estate market is weakening.
- ❑ Existing home amortization period extended in 2016.
- ❑ Construction materials sector industrial production increased 0,4 in 2016.
- ❑ Construction materials export decreased 10,2 percent in 2016.
- ❑ Construction materials import increased 1,9 percent in 2016.
- ❑ Voting for constitution will hold 16th April.
- ❑ Economy will be shadowed by voting for Constitution.
- ❑ Turkish Central Bank is tightening TL liquidity.
- ❑ Real sector confidence index is rising.
- ❑ Consumer confidence index is weakening.
- ❑ Risk premium (CDS) of Turkey has been easing.
- ❑ Currency basket is 3,70 Turkish Liras.
- ❑ World trade is estimated to grow in first quarter of 2017.
- ❑ Global industrial PMI's are indicating high level.
- ❑ US Central Bank FED would hike interest rate.
- ❑ Dollar is still appreciating
- ❑ Euro-Dollar parity is at 1,06 level.
- ❑ US existing home sales 5,69 million in December.
- ❑ EU construction expenditures increased 2,2 percent in fourth quarter of 2016.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

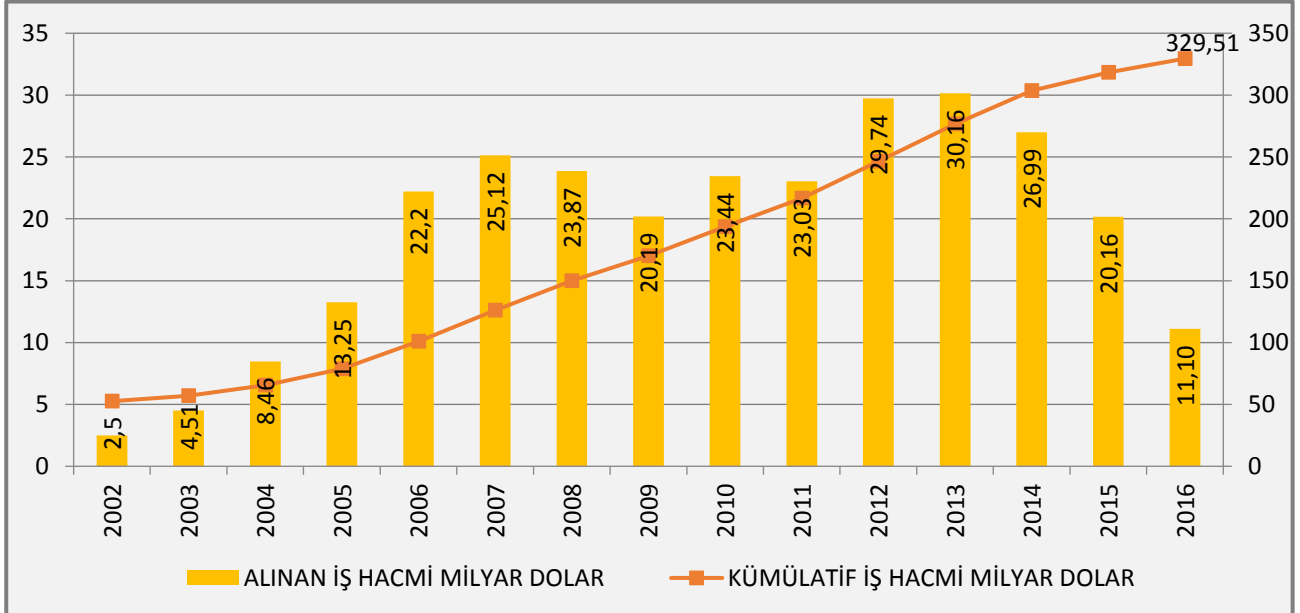
Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri 2016 Yılında Geriledi

Türk Müteahhitlik sektörü dünyada yaşanan siyasi ve ekonomik dalgalanmalara rağmen 2007-2014 yıllarında her yıl 20 milyar doların üzerinde iş yüklenmeyi başarmıştır. 2013 yılında üstlenilen 30,2 milyar dolarlık proje bedeli ulaşılan en yüksek rakam olmuştur. 2014 ve 2015 yıllarında yurtdışı Müteahhitlik işleri performansı zayıflamaya başlamıştır. 2016 yılında ise yurtdışı Müteahhitlik işleri önemli ölçüde gerilemiştir.

2016 yılında üstlenilen 99 projenin tutarı 11,1 milyar dolarda kalmıştır. 2015 ve 2016 yılında yaşanan gelişmeler yurtdışı Müteahhitlik hizmetlerini olumsuz etkilemiştir. En büyük pazarımız Rusya ile Ağustos ayından itibaren ilişkiler düzeltilmeye çalışılmakla birlikte henüz Müteahhitlik işlerine yansıyan bir iyileşme gerçekleşmemiştir. Ortadoğu'da yaşanan bölgesel sıcak çatışmalar inşaat işlerinde gerilemeye yol açmıştır. Buna ilave olarak petrol fiyatlarındaki gerileme gelirleri büyük ölçüde enerji ihracatına dayalı inşaat pazarlarını olumsuz etkilemeye 2016 yılında da devam etmiştir. Geniş alt ve üst yapı yatırımlarını enerji gelirleri ile karşılayan ülkeler yatırımlarını ötelemişler veya kısmışlardır. Bu da yurtdışı inşaat pazarının küçülmesine yol açmaktadır.

Türk Müteahhitlik sektörü pazarlarındaki bu gelişmelerden 2016 yılında olumsuz etkilenmiştir. Bununla birlikte sektör daha büyük ölçekli ve daha katma değerli projeler üstlenmeye çalışmaktadır. Nitekim 2000'li yılların başında ortalama alınan proje büyüklüğü yaklaşık 19 milyon dolar iken, 2006 yılında 45 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Yaklaşık 5 yıl süreyle bu seviyede devam eden ortalama proje büyüklüğü 2015 yılında önemli bir ivme yakalamış ve 101 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. 2016 yılında ise bu rakam 111 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil.1 Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri

Kaynak: TC Ekonomi Bakanlığı

2016 Yılında Yabancılara En Çok Konut İstanbul'da Satıldı

Yabancılara konut satışları 2016 yılında yüzde 20,3 azalarak 18.198 daire olarak gerçekleşmiştir. En çok konut satılan illerin başında 5.811 daire ile İstanbul gelmektedir. Antalya'da yabancılara 4.352 konut satışı gerçekleşmiştir. Üçüncü sırada 1.318 konut ile Bursa gelmektedir. Aydın'da 871 konut satılmıştır. Geçen yıla göre yabancılara en çok konut satılan ilk 10 il içinde Trabzon hariç tüm illerde satışlar gerilemiştir.

Tablo.1 Yabancılara Konut Satışlarının İllere Dağılımı

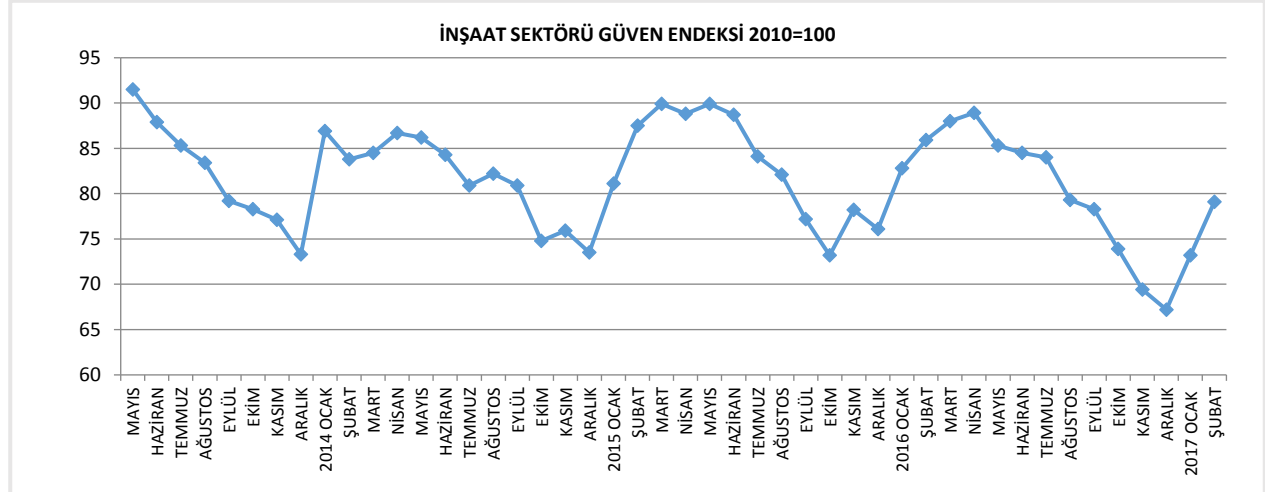
İLLER	2013	2014	2015	2016
TOPLAM	12.181	18.959	22.830	18.198
İSTANBUL	2.447	5.580	7.493	5.811
ANTALYA	5.548	6.542	6.072	4.352
BURSA	375	954	1.501	1.318
AYDIN	1.112	1.191	1.107	871
YALOVA	284	765	1.425	822
TRABZON	56	225	778	810
SAKARYA	103	512	833	657
MUĞLA	1.053	1.050	830	632
ANKARA	175	369	599	623
MERSİN	545	783	717	580
DİĞER İLLER	345	876	1.475	1.713

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Şubat Ayında 5,9 Puan Yükseldi

İnşaat sektöründe güven endeksi 2016 yılı ikinci yarısında sürekli gerilemiş ve 17,6 puan birden düşmüştü. Güven kaybı daha çok sektörün dışındaki dinamiklerden kaynaklanıyordu. 2017 yılının ilk ayında ise inşaat sektörü güven endeksi uzun bir süre sonra ilk kez ve 6,0 puan birden yükselmişti. İnşaat sektörü güven endeksi Şubat ayında da 5,9 puan daha yükselmiştir. İnşaat sektörüne yönelik açıklanan destekler güveni artırmaktadır ve son iki ayda güven endeksinde yaşanan toparlanma ümit vermektedir.

Şekil.2- İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

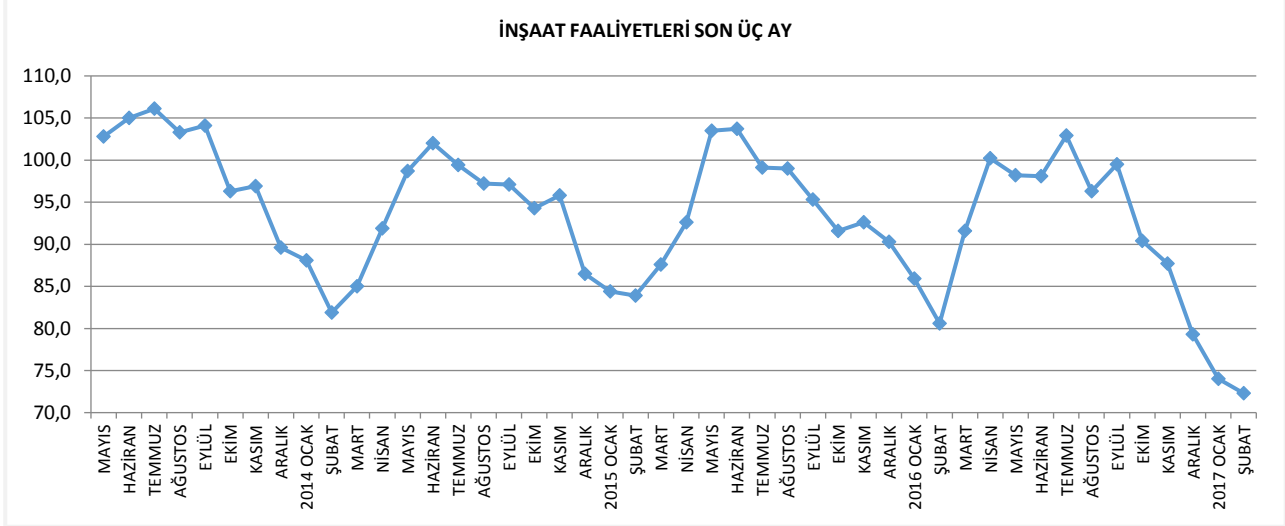

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Şubat Ayında 1,7 Puan Geriledi

Mevcut inşaat işlerinde gerileme yeni yılın ilk iki ayında da sürmüştür. Mevcut işler özellikle mevsimsellik ile daha hızlı gerilerken genel piyasa koşulları da işlerde gerilemeye yol açmaktadır. Mevcut inşaat işleri seviyesi Şubat ayında geçen yılın Şubat ayındaki mevcut işler seviyesinin de 8,3 puan altında gerçekleşmiştir.

Şekil.3 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

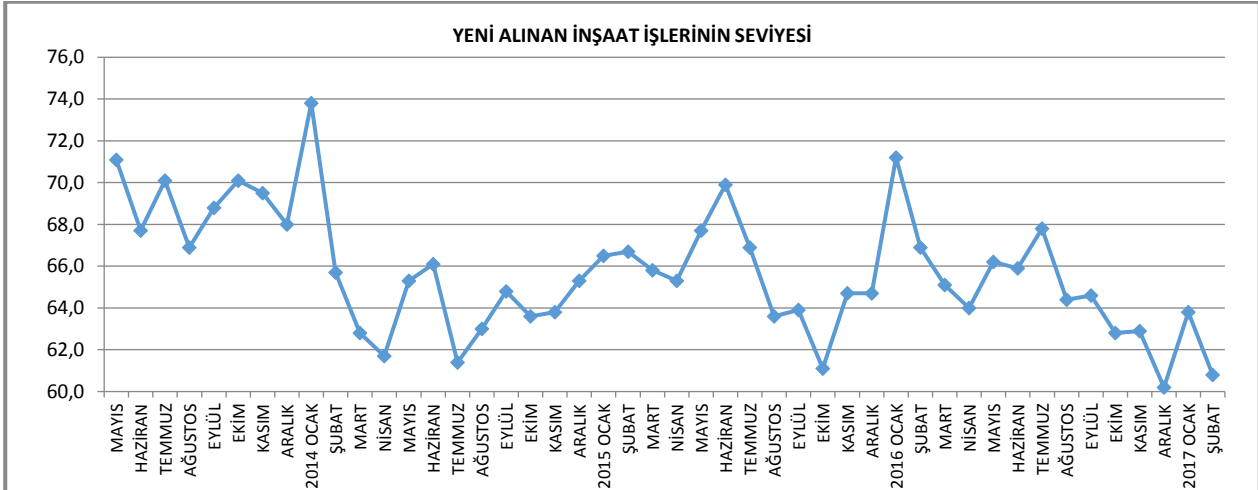

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Şubat Ayında 3,0 Puan Düştü

Yeni yılın ilk ayında yeni inşaat işleri seviyesi 3,6 puan artmıştı. Ancak Şubat ayında alınan yeni inşaat işleri bu kez 3,0 puan gerilemiştir. Mevsimselliğe rağmen Ocak ayında gerçekleşen artış ardından Şubat ayındaki gerileme inşaat sektöründe de bir bekle gör dönemini işaret etmektedir. Şubat ayında alınan yeni inşaat işleri siparişleri geçen yılki Şubat ayı seviyesinin de 6,1 puan altında gerçekleşmiştir.

Şekil.4 – Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi (2010=100)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları Yeni Yıla Artış İle Başladı

2016 yılında konut satışları yüzde 4,2 artmış ve 1.341.453 adet olarak gerçekleşerek yeni bir rekor kırmıştı.

Yeni yılın ilk ayında ise konut satışlarındaki artış devam etmiştir. Ocak ayında konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12,8 artarak 95.389 adet olmuştur. Konut satışlarında uygulanan kampanyalar ve sağlanan destekler satışların artışında etkili olmaktadır. Yeni yılın ilk ayında 20 yıl vadeli konut satışları başlamıştır. KDV indirimi de genişletilmiştir. Bu çerçevede yılın ilk aylarında konut satışlarındaki artışın sürmesi beklenmektedir.

Tablo.2 Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2016	2017	2017-2016 DEĞİŞİM (%)
OCAK	84.556	95.389	+ 12,8
ŞUBAT	101.703		
MART	117.205		
NİSAN	106.348		
MAYIS	114.800		
HAZİRAN	106.187		
TEMMUZ	81.343		
AĞUSTOS	114.751		
EYLÜL	108.918		
EKİM	130.274		
KASIM	132.665		
ARALIK	142.713		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışları Ocak Ayında Yüzde 10,4 Arttı

Konut satışlarının dağılımı değerlendirildiğinde yeni yılın ilk ayında birinci ve ikinci el satışlar birlikte artmıştır. Yeni konut satışı anlamına gelen birinci el konut satışı Ocak ayında yüzde 10,4 artarak 44.235 adet olmuştur. İkinci el konut satışları ise yüzde 15,0 artarak 51.154 adet olarak gerçekleşmiştir. İlk el satışlardaki artış özellikle konut stoklarının azaltılması açısından önemlidir.

Tablo.3 – Konut Satışlarının Dağılımı

DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2016 OCAK	84.556	40.068	44.482
2017 OCAK	95.389	44.235	51.154
% DEĞİŞİM 2016/2017	+12,8	+10,4	+15,0

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Satışlar 2017 Yılı Ocak Ayında Yüzde 35,4 Arttı

Konut satışlarında ipotekli satışlar ile diğer satışlardaki gelişmelerde ise Ocak ayında ipotekli satışlar yüzde 35,4 artmış ve 35.993 adet olmuştur. İpotekli satışlar özellikle bankaların uyguladıkları kampanyalar ile artmıştır. Diğer satışlar ise Ocak ayında yüzde 2,5 artmış ve 59.396 adet olarak gerçekleşmiştir. Konut talebi sağlanan uygun koşullar ve uzayan vadeler ile birlikte ipotekli satışlarda daha kuvvetli artmaya devam edecektir.

Tablo.4 – Konut Satışlarının Dağılımı

DÖNEM	TOPLAM	İPOTEKLİ SATIŞLAR	DiĞER SATIŞLAR
2016	84.556	26.583	57.947
2017	95.389	35.993	59.396
% DEĞİŞİM 2016/2017	+12,8	+35,4	+2,5

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul Gayrimenkul Pazarında Beklentiler Zayıfladı

Türkiye’de uluslararası ölçekte gayrimenkul piyasasına sahip olan şehir İstanbul’dur. İstanbul Avrupa’da diğer önemli şehirler ile karşılaştırmalı olarak son yıllarda gelişme beklentileri itibariyle ilk sırada yer almaktaydı. 2014 yılında oluşan yeni koşullar nedeniyle İstanbul’a ilişkin beklentiler gerilemiş, 2015 yılında ise iyileşmişti. 2016 yılında ise mevcut koşullar içinde İstanbul gayrimenkul pazarında beklentiler önemli ölçüde gerilemiştir. Yatırımlarda yirmi dokuzuncu sıraya, gelişme beklentilerinde ise yirmi yedinci sıraya gerilenirken puanları da önemli ölçüde düşmüştür. İstanbul 30 Avrupa şehri içinde 28. sıraya gerilemiştir. 2016 yılında yaşanan olaylar ve sonrasında oluşan koşullar ile İstanbul’a ilişkin beklentiler zayıflamıştır. İstanbul ayrıca mevcut potansiyeline rağmen piyasaların küçük kalması ve kurumsal yatırımcıların eksikliği nedeniyle de yeterince yatırım çekememektedir.

Tablo.5 İstanbul Gayrimenkul Pazarı İle İlgili Değerlendirmeler (2015-2016)

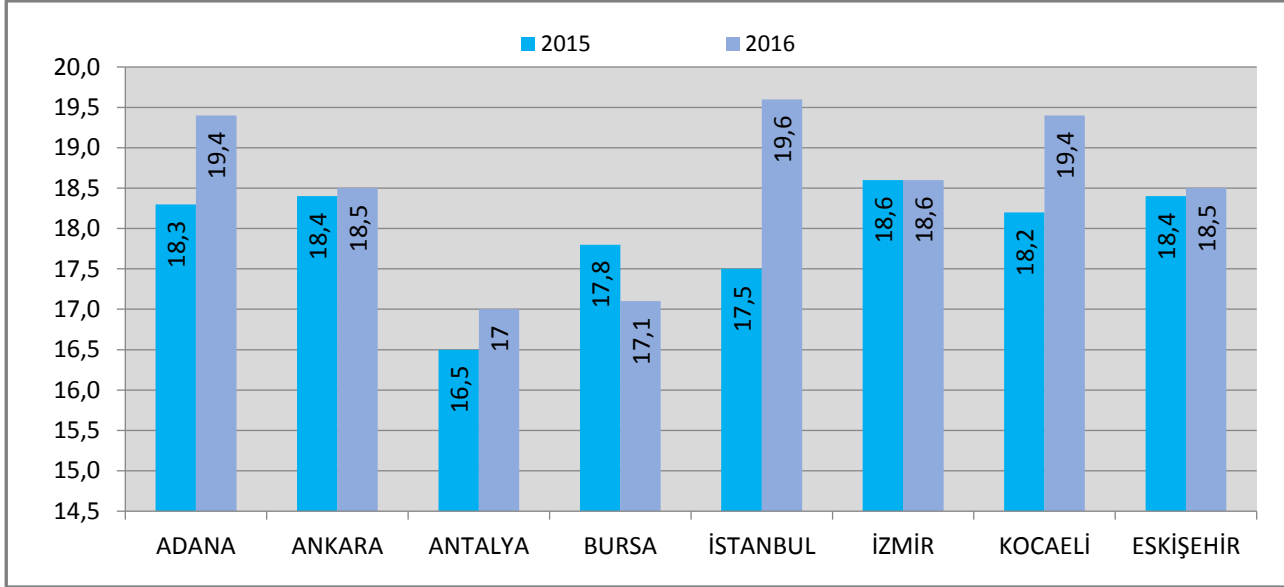
	2015			2016		
	Görünüm	Derece	Sıralama	Görünüm	Derece	Sıralama
Mevcut Yatırım Performansı	İyi	3,58	14	Zayıf	2,51	29
Gelişme Beklentileri	İyi	3,63	7	Zayıf	2,71	27

Kaynak: Emerging Trends in Real Estate Europe 2017

Mevcut Konutların Amortisman Süreleri Uzun

Türkiye’de konut talebinin bir bölümü yatırım amaçlı gerçekleşmektedir. Yatırımlar hem mevcut tasarrufların korunması hem de kira geliri elde edilmesi amacıyla yapılmaktadır. Bu çerçevede konut satışı fiyatı ile aylık kira arasındaki ilişki ile hesaplanan mevcut konutların yıllık amortisman süreleri de konut yatırımları tercihi için iyi bir göstergedir. Yatırımcılar açısından daha kısa amortisman süreleri uygun olmaktadır. Bu çerçevede amortisman sürelerinin 2016 yılında uzamış olduğu görülmektedir. Amortisman süresi İstanbul’da 19,6 yıla çıkmıştır. En yüksek yıllık artış da İstanbul’da gerçekleşmiştir. Konut kiralardaki artışın konut fiyat artışı altında kalması amortisman sürelerinin uzamasına neden olmuştur.

Şekil.5 İllerde Mevcut Konut Amortisman Süreleri Yıl 2015-2016

Kaynak: Reidin Emlak Endeksi

Bina İnşaat Maliyetlerinde Artış Yükseldi Ancak Enflasyonun Altında Kaldı

2016 yılında bina inşaat maliyetleri artışı yüzde 7,7 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında artış yüzde 5,9 olarak gerçekleşmişti. 2016 yılında maliyet unsurları içinde işçilik maliyetleri yüzde 10,6 malzeme maliyetleri ise yüzde 6,9 yükselmiştir. İşçilik maliyetlerindeki artış etkili olmuştur. Buna karşın inşaat maliyetlerindeki artış 2016 yılında da enflasyonun altında kalmıştır.

Tablo.6 Bina İnşaat Maliyet Endeksi

	2016			2015		
	Toplam	İşçilik	Malzeme	Toplam	İşçilik	Malzeme
Endeks	227,40	264,30	217,80	211,00	239,00	203,80
Bir önceki döneme göre değişim oranı (%)	7,7	10,6	6,9	5,9	8,3	5,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi 2016 Yılında Yüzde 0,4 Arttı

2016 yılında inşaat malzemesi sanayinde ağırlıklı ortalama sanayi üretimi yüzde 0,4 büyümüştür. 2015 yılında ise inşaat malzemeleri sanayi üretimi 0,7 büyümüştü.

2015 yılında inşaat malzemelerine talep artışı özel ve kamu sektörü inşaat harcamalarından kaynaklanmış, ihracattan talep artışı olmamıştı.

2016 yılında ise yine özel ve kamu sektörü inşaat harcamaları talep ve sanayi üretimi artışını sürüklerken ihracat tarafından talep etkisi negatif olmuştur.

Bu çerçevede 2016 yılında inşaat malzemeleri sanayi üretiminde farklı eğilimler ortaya çıkmıştır. 26 alt sektörden 15'inde üretim geçen yıla göre artarken, 11 alt sektörde üretim geçen yıla göre gerilemiştir.

İnşaat malzemeleri sanayinde ağırlıklı yeri olan sektörlerde üretim artmıştır. Düz cam, çimento, hazır beton, boya demir çelik ürünleri ve iklimlendirme sanayi üretimleri artmıştır.

Üretimin gerilediği önemli sektörler ise plastik inşaat malzemeleri, diğer camlar, seramik karolar, doğal taşlar ve mermerler, metal yapı parçaları, elektrikli aydınlatma ekipmanları ve musluk-vanalar olmuştur.

Tablo.7 – Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir Önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

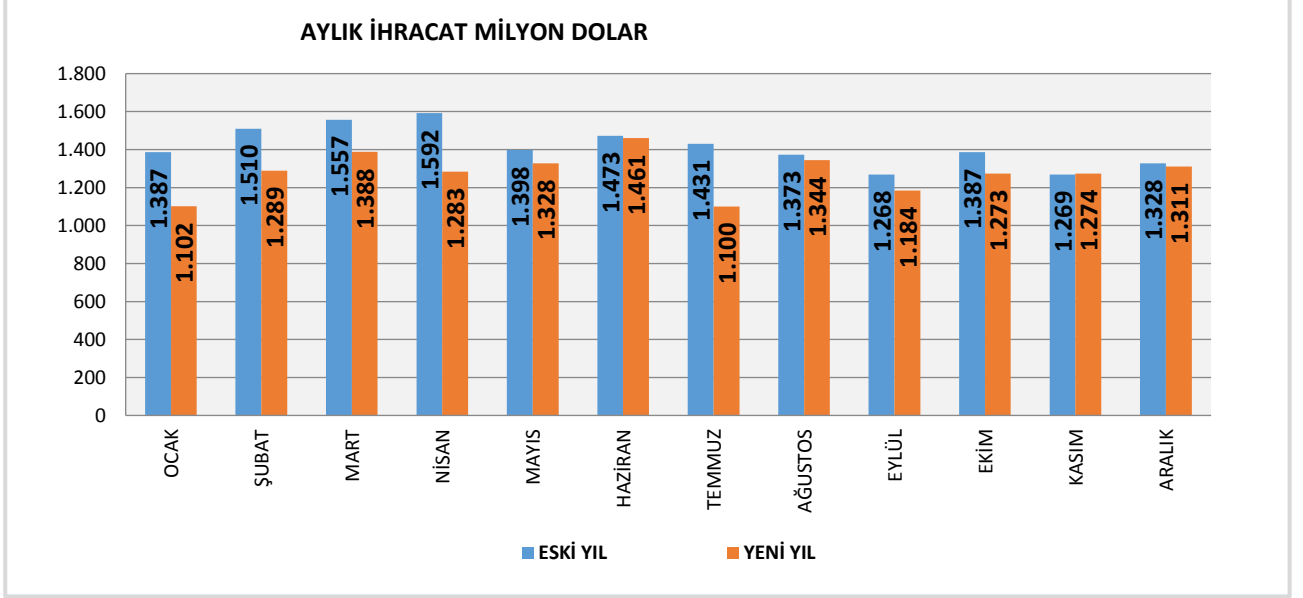
SEKTÖRLER	2016 ARALIK	2016
Düz Cam İmalatı	30,1	17,3
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	-0,1	6,7
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	2,9	5,6
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	-13,7	5,3
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	42,5	4,8
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	-11,1	4,6
Kireç ve Alçı İmalatı	-14,0	4,3
Merkezi Isıtma Radyatörleri (Elektrikli Radyatörler Hariç), Sıcak Su Kazan İmalatı	9,8	4,2
Hazır Beton İmalatı	-30,4	2,2
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun İmalatı	-1,2	1,5
Çimento İmalatı	-31,1	1,2
Kabloların İmalatı	4,2	1,1
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünlerin İmalatı	-19,6	1,0
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	-13,7	0,4
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	-3,4	0,2
Duvar Kağıdı İmalatı	18,9	-1,3
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	0,6	-1,5
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	-11,5	-2,2
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	-6,7	-3,4
Diğer Camların İmalatı ve İşlenmesi (Teknik Amaçlı Cam)	21,9	-4,0
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	-3,8	-4,9
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	-51,5	-5,1
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	-4,6	-7,0
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	-25,3	-7,4
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	0,1	-8,6
Kilit ve Mentеше İmalatı	-3,0	-9,0
İnşaat Malzemeleri	0,7	0,4

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Aralık Ayında İhracat Yüzde 1,3 Geriledi

İnşaat malzemeleri ihracatı Aralık ayında geçen yılın Aralık ayına göre yüzde 1,3 azalmış ve 1.311 milyon dolar olmuştur. Eylül ve Ekim aylarındaki gerileme ardından Kasım ayında sınırlı ölçüde yükselen ihracat yılın son ayında yine gerileme göstermiştir. İhracatın yılın son ayını gerileme ile kapatması ihracat pazarlarındaki toparlanma beklentisinin henüz talebe yansımadığını göstermektedir. Pazar sıkıntıları yıl boyunca ihracatta esas belirleyici olmaya devam etmiştir.

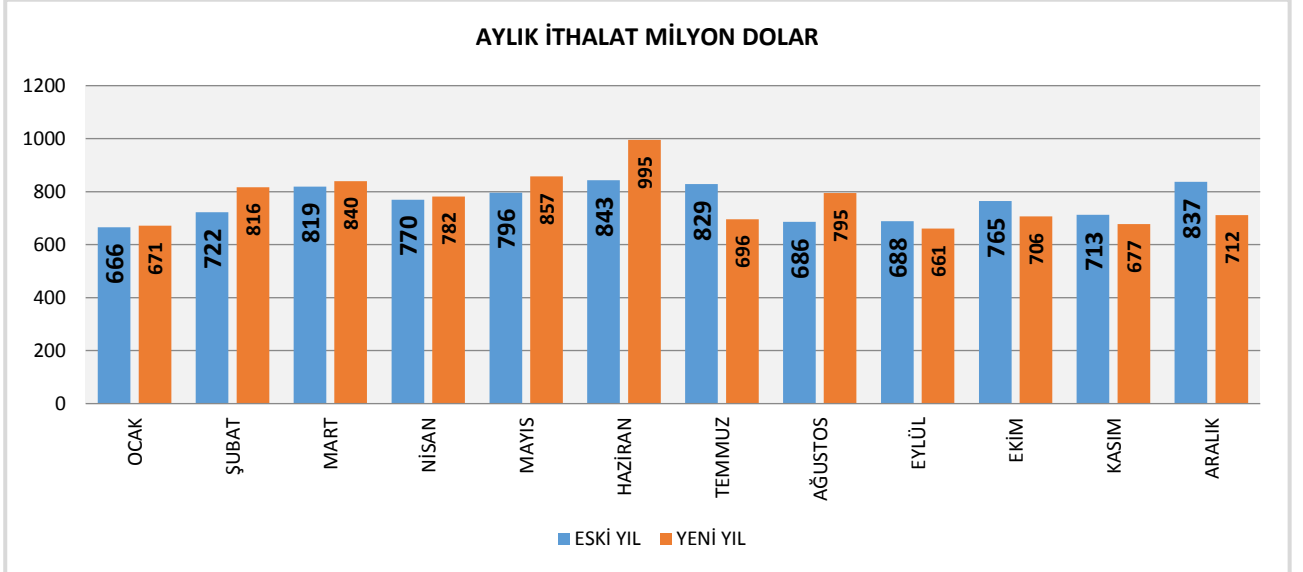
Şekil.6 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

İthalat Aralık Ayında Yüzde 14,9 Geriledi

İnşaat malzemeleri ithalatı yılın ilk sekiz ayında sürekli artmış, Eylül ayından itibaren ise son dört ayda gerilemiştir. Aralık ayında ithalat yüzde 14,9 gerilemiş ve 712 milyon dolara inmiştir. Artan döviz kurları da ithalatı sınırlamaya başlamıştır.

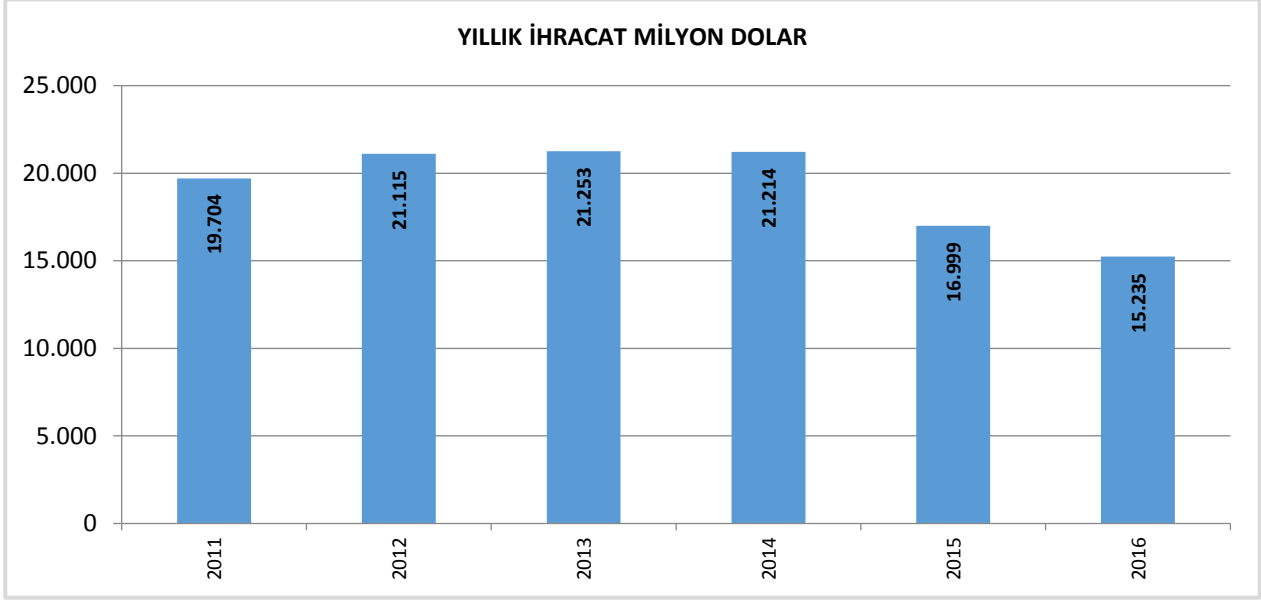
Şekil.7 – İnşaat Malzemeleri (Aylık – Milyon Dolar)

Yıllık İhracat 15,24 Milyar Dolar Olarak Gerçekleşti

İhracat 2016 yılının genelinde gerileme eğilimi göstermiştir. Böylece yıl genelinde yüzde 10,2 gerileyen ihracat 2016 yılında 15,24 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İnşaat malzemeleri sanayi ihracatı 2015 yılından sonra 2016 yılında da gerilemiştir. İhracattaki gerilemede pazarlardaki sıkıntılar ile birlikte özellikle metal ve kimyasal hammadde temelli ürün fiyatlarındaki düşüşler de etkili olmuştur.

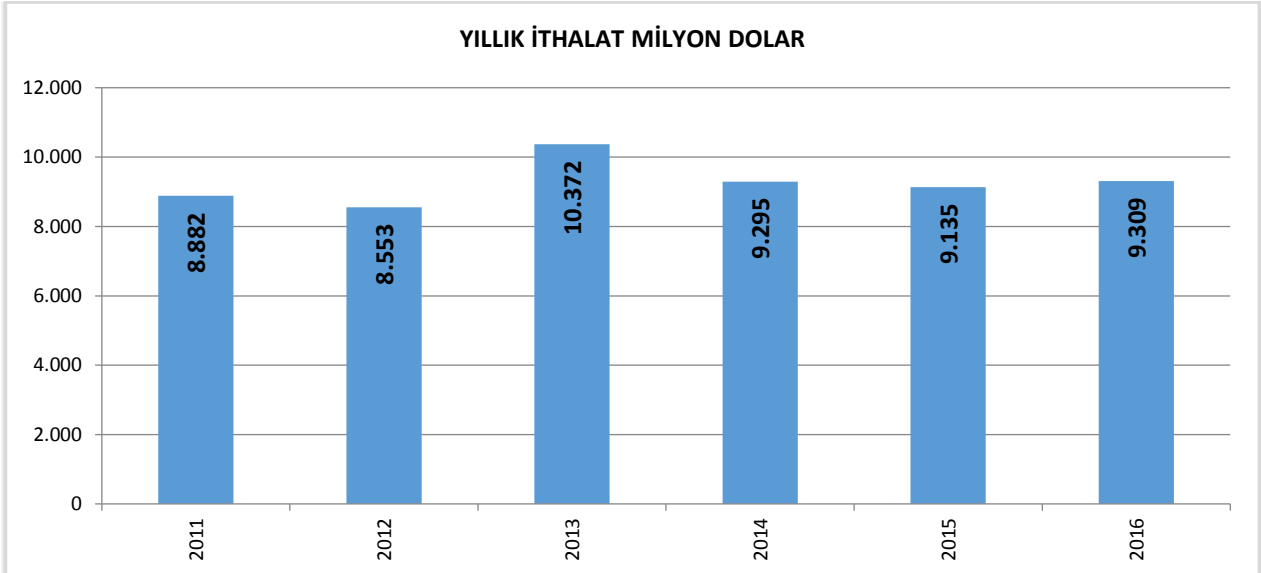
Şekil.8 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Yıllık İthalat 9,31 Milyar Dolar Oldu

İnşaat malzemeleri ithalatı yılın ilk yarısında artış eğilimi içine olmuştur. İthalat yılın ikinci yarısında önce zayıflamış sonra gerilemeye başlamıştır. Bu çerçevede 2016 yılında ithalat sadece yüzde 1,9 artış göstererek 9,31 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Şekil.9 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.8 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2015 -2016 milyon dolar

SEKTÖRLER	2015	2016	% DEĞ
ALÇI	51,5	55,1	7,0
ÇİMENTO	549,4	494,8	-9,9
BOYALAR VE VERNİKLER	392,9	350,5	-10,8
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	1.108,7	895,5	-19,2
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	465,5	425,9	-8,5
DUVAR KAĞITLARI	7,6	4,8	-37,0
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	1.016,5	924,2	-9,1
MİNERAL YÜNLER	19,3	18,4	-4,7
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	111,5	110,8	-0,6
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	6,4	6,1	-5,6
SERAMİK KAPLAMALAR	500,3	512,5	2,4
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	198,1	212,0	7,0
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	111,3	114,2	2,6
CAM YÜNÜ	91,1	84,9	-6,9
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	4.040,1	3.486,9	-13,7
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	1.402,3	1.161,2	-17,2
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	1.244,9	1.000,6	-19,6
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	328,3	344,2	4,8
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	387,8	366,5	-5,5
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	65,8	61,0	-7,4
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	838,9	793,8	-5,4
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	118,1	116,3	-1,5
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	555,1	566,0	2,0
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	658,7	673,6	2,3
ASANSÖRLER VE LİFTLER	41,9	50,5	20,4
MUSLUKLAR VE VANALAR	356,8	302,5	-15,2
ELEKTRİK MALZEMELERİ	484,5	447,2	-7,7
YALITIMLI KABLOLAR	1.322,4	1.230,5	-7,0
AYDINLATMA CİHAZLARI	247,8	256,1	3,4
PREFABRİK YAPILAR	249,0	168,6	-32,3
İNŞAAT MALZEMELERİ	16.972,6	15.235,0	-10,2

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

Tablo.8 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2015 -2016 milyon dolar

SEKTÖRLER	2015	2016	% DEĞ
ALÇI	6,2	6,2	0,5
ÇİMENTO	17,1	16,5	-3,2
BOYALAR VE VERNİKLER	560,0	547,4	-2,2
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	361,8	378,9	4,7
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	558,4	506,4	-9,3
DUVAR KAĞITLARI	76,1	17,6	-76,9
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	201,7	198,3	-1,7
MİNERAL YÜNLER	49,1	45,4	-7,5
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	61,1	54,5	-10,8
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	3,6	1,8	-50,5
SERAMİK KAPLAMALAR	78,2	65,1	-16,8
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	9,1	7,2	-21,0
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	174,2	170,5	-2,1
CAM YÜNÜ	193,3	217,6	12,6
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	419,3	374,3	-10,7
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	873,5	799,1	-8,5
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	291,3	392,2	34,6
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	674,6	713,8	5,8
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	20,5	15,5	-24,5
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	13,1	11,7	-10,2
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	89,3	86,2	-3,4
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	34,1	27,4	-19,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	589,4	564,1	-4,3
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	1.037,2	1.308,3	26,1
ASANSÖRLER VE LİFTLER	142,6	182,7	28,1
MUSLUKLAR VE VANALAR	620,7	734,0	18,3
ELEKTRİK MALZEMELERİ	1.074,2	1.029,9	-4,1
YALITIMLI KABLOLAR	379,3	434,7	14,6
AYDINLATMA CİHAZLARI	507,1	358,9	-29,2
PREFABRİK YAPILAR	18,7	42,4	127,0
İNŞAAT MALZEMELERİ	9.134,8	9.308,6	1,9

Gruplandırılmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Anayasa Referandumunu 16 Nisan Tarihinde Yapılacak; Siyaset Ekonominin Önüne Geçiyor

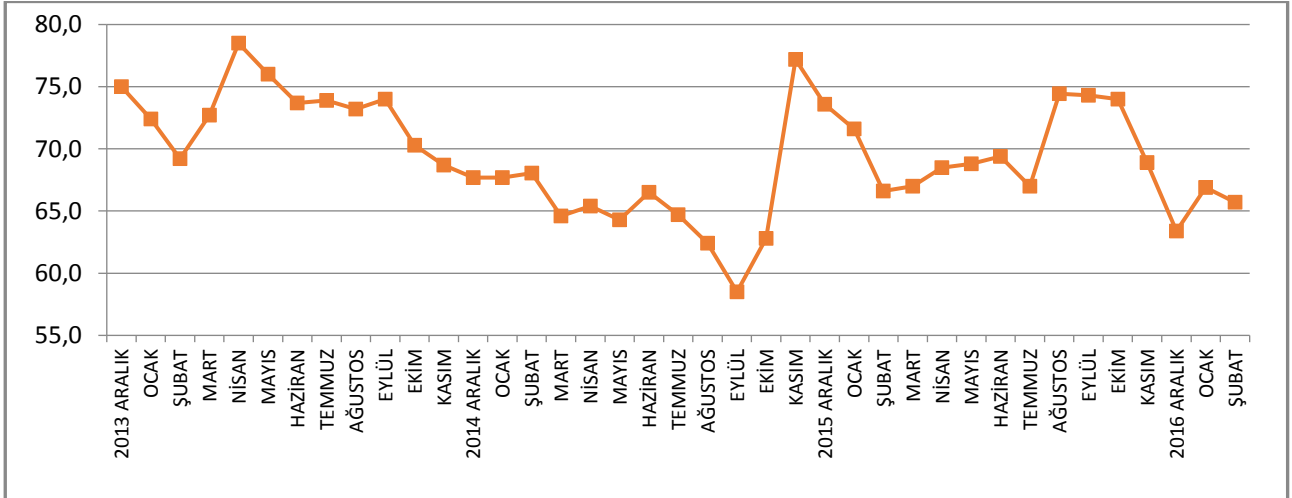
Anayasa değişikliğini içeren teklif Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 339 oy ile kabul edilmiştir. 330-367 arasında kabul oyu aldığı için Anayasa değişikliği referanduma sunulacaktır. Yüksek Seçim Kurulu referandum tarihini açıklamış ve 16 Nisan olarak belirlemiştir.

Referanduma kadar olan dönemde yapılması beklenen siyasi kampanyalar da başlamıştır. Buna bağlı olarak ekonomide ve piyasalarda yeniden bir bekle-gör dönemi oluşmaktadır. Referandum beklentisi ile birlikte iktisadi faaliyetlerde yavaşlama riskine karşı hükümet çok sayıda teşvik, destek ve kampanya açıklamaktadır. Böylece referanduma kadar olan dönemde ekonomideki dinamiklerin çalısır tutulması hedeflenmektedir. Göreceli sakin olan mali göstergelerde ise referandum yaklaştıkça dalgalanma olasılığı yüksektir.

Tüketici Güven Endeksi Zayıf Seyrediyor

Referandum sürecine girilen ortamda tüketici güveni Şubat ayında yeniden gerilemiştir. Geçen yılın Ağustos ayında beri yaşanan gerileme Ocak ayında artışa dönüşmüştü. Ancak referandumun kesinleşmesi ile ortaya çıkan yeni beklentiler ve belirsizlikler nedeniyle Şubat ayında tüketici güveni zayıflamıştır. Bununla birlikte tüketicilerin birçok sektördeki kampanyaya cevap verdiği ve harcama fırsatlarını değerlendirdiği de görülmektedir. Konut satışları bunun başında gelmektedir.

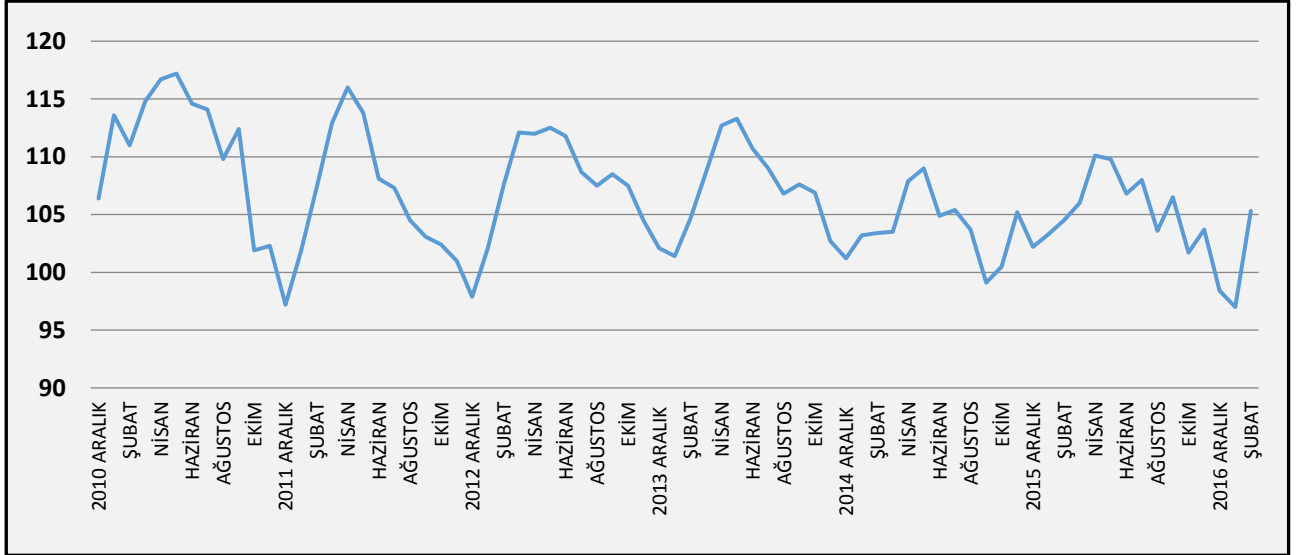
Şekil.10 Tüketici Güven Endeksi

Reel Kesim Beklenti Endeksi Yeni Yılda Toparlanıyor

Yeni yılın başlaması ile birlikte Ocak ve Şubat aylarında reel kesim beklenti endeksi yükselmektedir. Buna bağlı olarak reel kesimin beklentilerinde iyileşme görülmektedir. Referandum yapılmasının kesinleşmesi bir belirsizliği ortadan kaldırmıştır. Hükümet aynı zamanda önemli teşvikler ve destekler açıklamaktadır. Buna bağlı olarak reel kesim beklentileri iyileşmektedir. İç piyasadaki göreceli durağanlığa karşın reel kesimin ihracat siparişlerindeki artışlar da iyimserliği artırmaktadır. Türk Lirasındaki değer kaybının durmuş olması da etkili olmaktadır.

Şekil.11 Reel Kesim Beklenti Endeksi

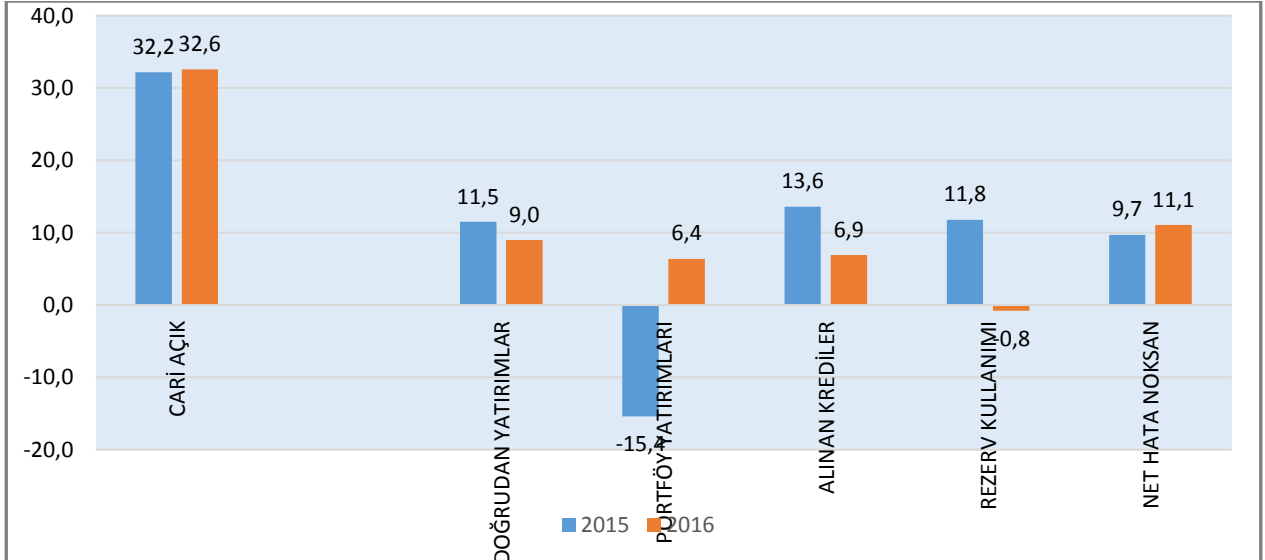

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Net Hata Noksan 2016 Yılında da Kurtarıcı Oldu

2016 yılında cari işlemler açığı 32,6 milyar dolar olmuştur. Türkiye için göreceli olarak düşük bir cari işlemler açığı verilmiştir. Bununla birlikte cari işlemler açığının finansmanında en önemli kalem net hata ve noksan olarak gösterilen ve kaynağı bilinmeyen sermaye girişi olmuştur. Net hata ve noksan özellikle Aralık ayında çok yüksek gerçekleşmiştir. Net hata ve noksan kaleminin yüksek olması uluslararası kredibilite açısından olumsuz olmaktadır.

Şekil.12 Cari İşlemler Dengesi ve Finansmanı

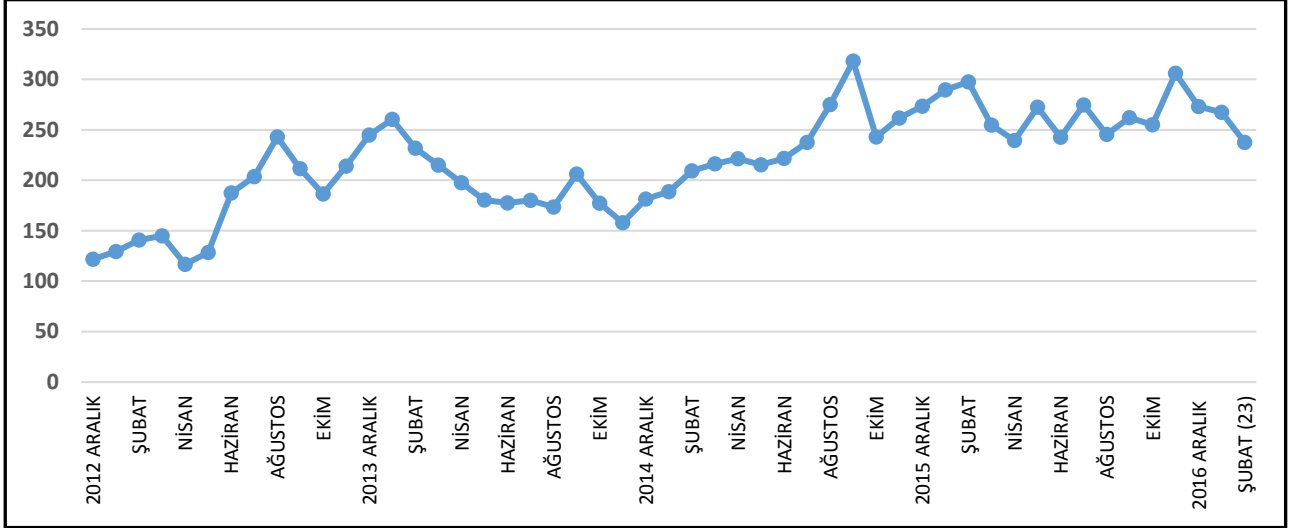

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Türkiye'nin Risk Primi Geriliyor

Türkiye'nin risk primi 2016 yılı Temmuz ayında karşılaşılan başarısız darbe girişimi ardından 300 puanın üzerine çıkmıştı. Risk primi daha sonra Kasım ayında oluşan küresel koşullar içinde yeniden 300 puanı aşmıştı. İzleyen dönemde ise risk priminin gerilemekte olduğu görülmektedir. Risk primi Ocak ayı sonunda 267,5 puana inmiştir. 23 Şubat itibarıyla da 237,7 puandır. Türkiye'nin risk primindeki gerilemede daha çok küresel mali piyasalarda yaşanan iyimserlik rol oynamaktadır. Türkiye'nin risk primi benzer gelişen ülkelerin içinde halen en yüksek olmaya devam etmektedir.

Şekil.13 Türkiye'nin Kredi Ödememe Risk Primi (CDS) Puanı

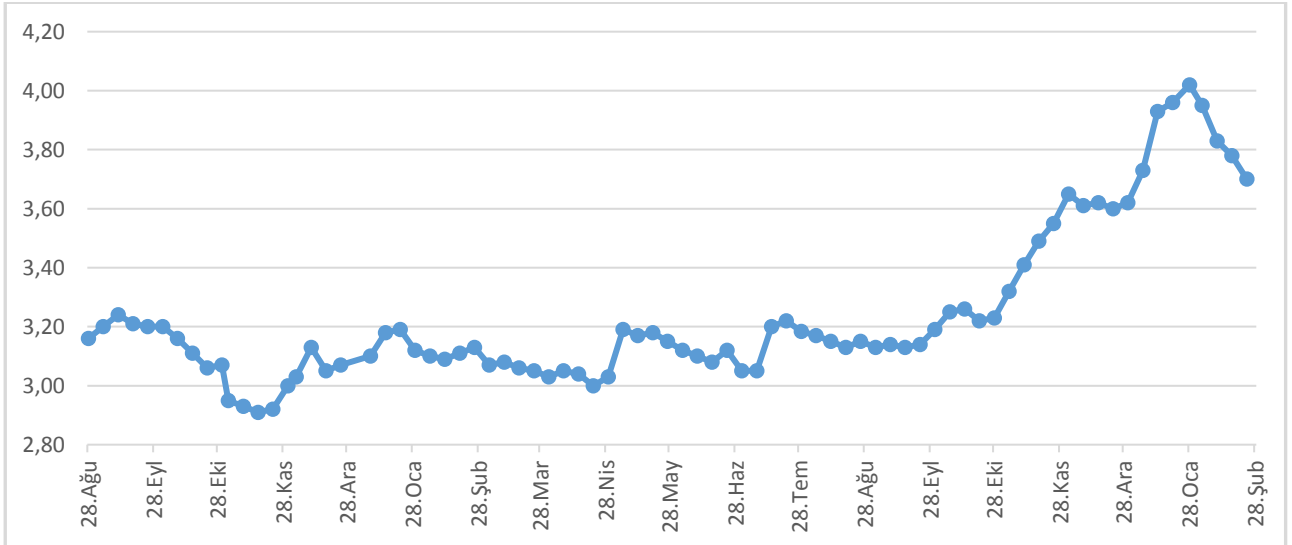
Merkez Bankası Para Politikası Likidite Sıkışıklığını Artırıyor

Merkez Bankası Türk Lirasının değer kaybını sınırlamak için piyasaya verdiği TL likiditesini azaltmayı ve verdiği likiditenin maliyetlerini artırmayı tercih etmektedir. Bunun için likiditeyi daha pahalı kanallardan sağlamaktadır. Piyasaya verilen TL miktarı ise 120 milyar TL'den 70 milyar TL'ye gerilemiştir. Merkez Bankası'nın likiditeyi sıkılaştırması zaten nakit ve ödeme sıkışıklığı yaşanan piyasalarda koşulları daha da zorlaştırmaktadır. Merkez Bankası bir süre daha bu politikayı izleyecektir.

Zayıf Türk Lirası İstikrar Arıyor

Türkiye'nin yatırım yapılabilir kredi notlarını tamamen kaybetmiş olması ile Ocak ayında 4,0 TL seviyesini aşan sepet kur Merkez Bankası'nın aldığı sıkılaştırma kararları ve uygulamaları ile 3,70 seviyesine kadar gerilemiştir. Küresel mali piyasalardaki göreceli sakinlik de etkili olmuştur. TL üzerinde değer kaybı baskısı sürmekte olup TL istikrar arayışına devam etmektedir.

Şekil.14 Türk Lirası Sepet Kur

Kaynak: TC. Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

2017 Yılında Dünya Ticaretinde Büyüme Beklentileri Olumlu

Dünya mal ticareti 2015 ve 2016 yıllarında gerilemiştir. Gerilemede ekonomik yavaşlama, ithalat talebinin azalması ve ticarete konu olan ürün fiyatlarındaki gerileme etkili olmuştur. 2017 yılında ise dünya mal ticaretinin yeniden genişleyeceği öngörülmektedir. Dünya Ticaret Örgütü de dünya mal ticaretindeki öngörülerini ölçebilmek için yeni bir öncü göstergesi açıklamaya başlamıştır. Üç ayda bir açıklanan öncü göstergelerin Ocak ayında açıklanan en yenisi 2017 yılı ilk çeyrek döneminde dünya mal ticaretinde büyüme öngörmektedir. Ana ticaret göstergesi 102,0'ye yükselmiştir ve bunu en çok ihracat siparişlerindeki artış desteklemiştir.

Tablo.9 Dünya Ekonomisinde 2017 Yılında En Önemli Riskler

ALT GÖSTERGELER	2016 Q4		2017 Q1	
	PUAN	EĞİLİM	PUAN	EĞİLİM
ANA TİCARET GÖSTERGESİ	100,9	YUKARI	102,0	YUKARI
MAL TİCARETİ HACMİ	97,0	DURAĞAN	97,4	DURAĞAN
İHRACAT SİPARİŞLERİ	101,8	DURAĞAN	102,2	YUKARI
ULUSLARARASI HAVA KARGO	101,2	YUKARI	105,8	YUKARI
KONTEYNER LİMAN ÇIKIŞI	99,3	YUKARI	101,0	YUKARI
OTO ÜRETİM VE SATIŞI	99,6	DURAĞAN	103,1	YUKARI
ELEKTRONİK BİLEŞEN SATIŞI	100,4	YUKARI	99,0	AŞAĞI
TARIMSAL HAMMADDE TİCARETİ	103,1	YUKARI	99,2	AŞAĞI

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü

Küresel İmalat Sanayi PMI Verileri En Yüksek Seviyesinde

İmalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) işlerdeki gelişmeler açısından önemli bir öncü göstergedir. İmalat sanayi PMI verileri 2017 yılında dört önemli ülke ve bölge için en yüksek seviyelerine ulaşmış bulunmaktadır. Her dört bölgede de küresel krizden bu yana ilk kez yüksek veriler birlikte yaşanmaktadır ve bu dünya ekonomisindeki toparlanma için olumlu bir gelişmedir.

Tablo.10 İmalat Sanayi PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Göstergeleri

DÖNEMLER	ABD PMI	AB-EURO PMI	ÇİN PMI	JAPONYA PMI
2011 Q4	52,1	46,9	50,3	50,2
2012 Q4	50,2	46,1	50,6	46,0
2013 Q4	57,0	52,7	51,0	55,2
2014 Q4	55,5	50,6	50,1	52,0
2015 Q4	48,0	53,2	49,7	52,6
2016 Q4	54,7	54,9	51,4	52,4
2017 OCAK	56,0	55,2	52,1	52,7
2017 ŞUBAT	55,8	55,6	52,2	53,5

Kaynak; MARKİT PMI Releases

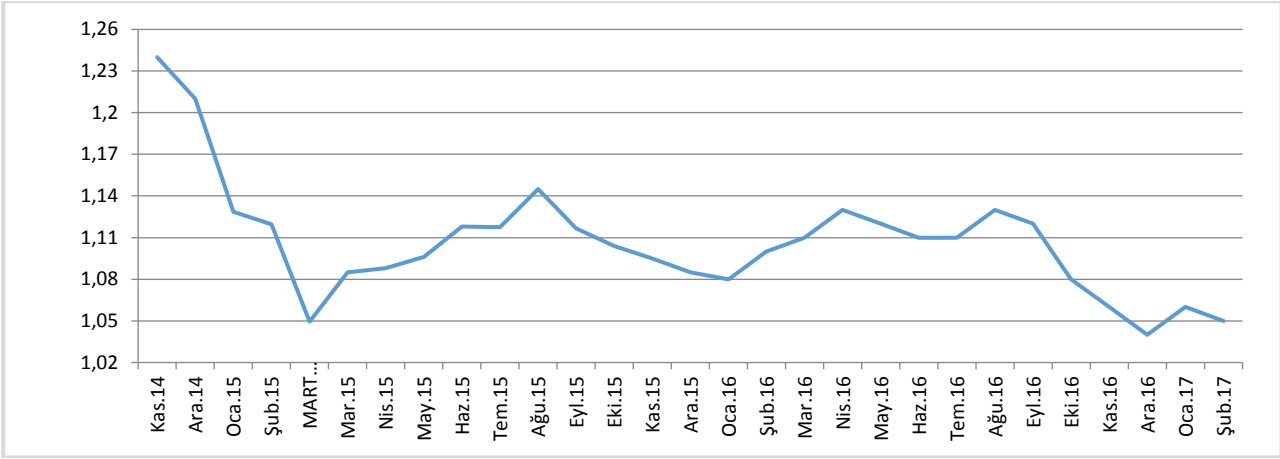
ABD Merkez Bankası FED Mart Ayında Faizleri Artırabilir

ABD Merkez Bankası faiz artış kararı için birçok önemli ve öncü göstereyi izlemektedir. İstihdamda iyileşme uzun süredir devam etmektedir. Ücretlerde de artış başlamıştır ve saatlik ücretler kademeli olarak artarak ortalama 26,0 dolara yükselmiştir. Ekonomik büyüme tarafında da üretim ve harcama verileri olumludur. İnşaat sektöründe inşaat başlangıçları ile harcamaları ve konut satışları en yüksek seviyelerine ulaşmıştır. Bir diğer izlenen önemli gösterge olan enflasyon da artmaktadır ve Ocak ayında yüzde 2,5'e yükselmiştir. ABD Merkez Bankası'nın izlediği tüm göstergelerdeki en son veriler FED'e faiz artışı için baskı yapmaktadır. Bu çerçevede 15-16 Mart tarihlerinde gerçekleşecek olan toplantısında FED'in faiz artırma olasılığı önemli ölçüde yükselmiştir.

Dolar 2017 Yılında Trump'a Rağmen Güçlü Kalmaya Devam Ediyor

ABD Doları 2017 yılında da güçlü kalmaya devam etmektedir. Trump uygulamaları nedeniyle Dolar için bazı tereddütler yaşanmakla birlikte FED faiz artışı beklentileri nedeniyle Dolar başta Euro olmak üzere diğer para birimleri karşısında güçlü konumu sürdürmektedir.

Şekil.15 Euro Dolar Paritesi

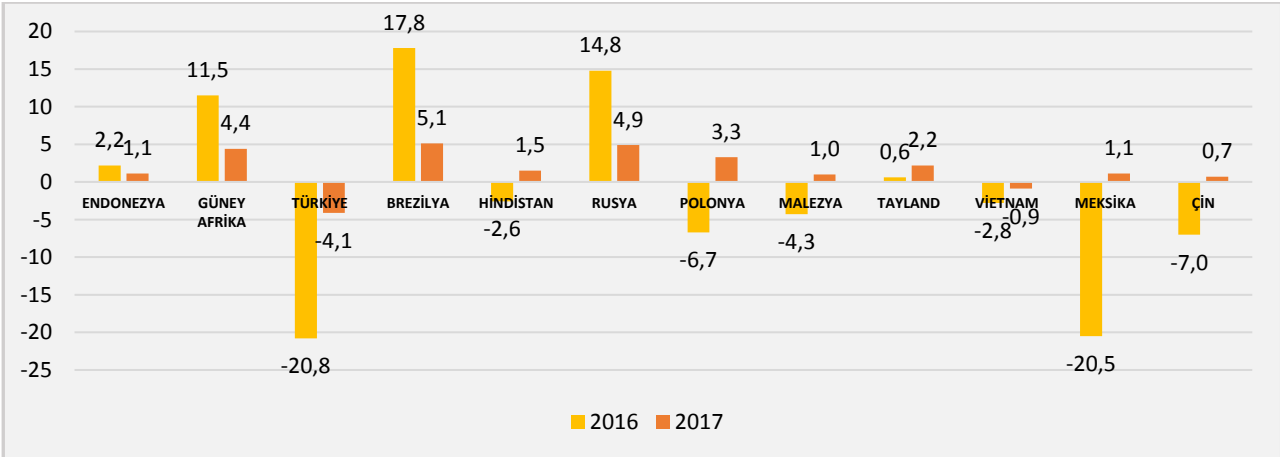

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

Gelişen Ülke Paraları 2017 yılında Daha Sakin

Gelişen ülke para birimleri 2017 yılında daha sakin bir başlangıç yapmıştır. Dolar karşısında önemli gelişen ülke para birimleri değer dahi kazanmıştır. Küresel mali piyasalar FED faiz artışlarını 2017 yılında daha sakin beklemektedir. Gelişen ülkeler içinde en yüksek değer kaybını ise Türk Lirası yaşamıştır.

Şekil.16 Gelişen Ülke Para Birimlerinin Dolar Karşısında Değer Değişimi Yüzde

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de Yıllık İnşaat Harcamaları 2016 Yılında 1,18 Trilyon Dolar

ABD’de konut ve konut dışı inşaat harcamaları 2016 yılının tamamında kademeli artışını sürdürmüştür. 2016 yılında toplam inşaat harcamaları 2015 yılına göre yüzde 5,1 artarak 1,18 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Konut inşaat harcamaları yüzde 7,7 artmış ve 473,1 milyar dolara yükselmiştir. Konut dışı bina inşaat harcamaları ise yüzde 3,4 artarak 708,2 milyar dolar olmuştur.

Tablo.11 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2014 Q4	355,2	629,3	984,5
2015 Q1	363,9	642,5	1.006,4
2015 Q2	382,6	691,7	1.074,3
2015 Q3	401,7	695,0	1.096,6
2015 Q4	439,0	684,5	1.123,5
2016 Q1	475,1	701,3	1.176,4
2016 Q2	454,3	699,9	1.154,1
2016 Q3	464,8	701,7	1.166,5
2016 Q4	473,1	708,2	1.181,3

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Yeni ve Mevcut Ev Satışları Yeni Yıla Artış İle Başladı

ABD’de konut satışları yeni yıla da artış ile başlamıştır. 2017 yılı Ocak ayında yeni ev satışları 55 bin olarak gerçekleşmiştir. Mevcut ev satışları ise 5,69 milyon adet ile 2007 yılında bu yana ki en seviyesine yükselmiştir.

Tablo.12 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q4	496	5.070	173,0
2015 Q1	481	5.210	175,1
2015 Q2	466	5.480	180,9
2015 Q3	442	5.550	182,7
2015 Q4	540	5.450	182,5
2016 Q1	511	5.360	184,6
2016 Q2	579	5.570	189,8
2016 Q3	574	5.490	191,8
2016 Q4	535	5.510	192,8
2017 OCAK	555	5.690	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Harcamaları 2016 Son Çeyreğinde Yüzde 2,2 Büyüdü

Euro bölgesinde 2016 yılı dördüncü çeyrekte inşaat harcamaları 2,2 büyümüştür. İnşaat harcamaları 2016 yılının ikinci yarısında daha kuvvetli büyüme göstermiştir. Hem konut hem de konut dışı bina harcamalarında büyüme birlikte yaşanmaktadır.

Tablo.13 Euro Bölgesi İnşaat Sektörü Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2014 Q2	3,0	3,7	0,9
2014 Q3	-1,4	-1,0	-2,5
2014 Q4	-0,8	-1,2	0,7
2015 Q1	0,5	-0,4	1,6
2015 Q2	-0,9	-0,9	-1,0
2015 Q3	-1,2	-1,3	-0,7
2015 Q4	0,6	1,1	-1,4
2016 Q1	2,6	3,1	0,3
2016 Q2	-0,1	-0,6	1,5
2016 Q3	3,1	2,5	4,4
2016 Q4	2,2	1,9	3,6

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatları Durağan

Küresel piyasalarda emtia fiyatları Ocak ayında yükselmişti. Şubat ayında ise emtia fiyatlarındaki fiyat artışlarının durduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak inşaat malzemesi fiyatlarında da durağanlık yaşanmıştır.

Tablo.14 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2013 ARALIK	643	331,40	379
2014 ARALIK	535	285,00	385
2015 ARALIK	374	211,20	316
2016 MART	388	224,50	332
2016 HAZİRAN	444	211,70	349
2016 EYLÜL	419	219,10	351
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 OCAK	464	269,20	365
2017 ŞUBAT	458	268,40	366

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

SEÇİLMİŞ ÜLKELERDE İNŞAAT SEKTÖRLERİNDE BÜYÜME BEKLENTİLERİ OLUMLU

Enerji ihraç eden ülkelerin inşaat sektörlerinde iki yıldır üst üste yavaşlama veya küçülme yaşanmıştır. 2017 yılında ise bu ülkelerde inşaat sektörlerinde yeniden büyüme ve toparlanma beklenmektedir. 2017 yılında Rusya’da inşaat sektörünün yüzde 1,0 büyüyeceği öngörülmektedir. İran’da ambargoların kalkması ve petrol arzının genişlemesi sonucu inşaat sektöründe büyüme hızlanacaktır. Katar’da hızlı büyüme sürmektedir. Suudi Arabistan’da büyüme yüzde 2,2, BAE’de ise yüzde 3,0 olarak beklenmektedir.

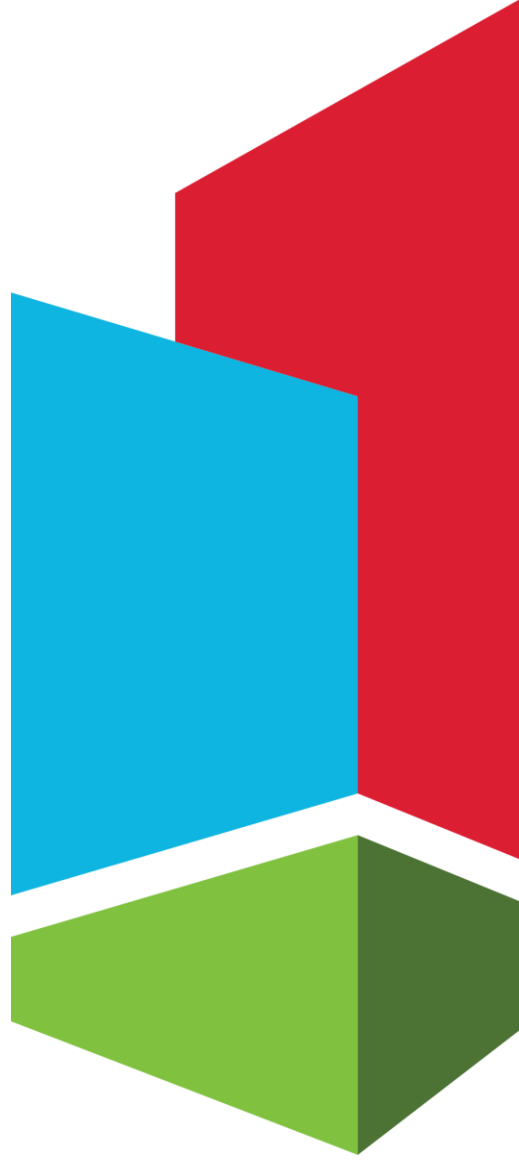
Gelişmiş ülkelerde de inşaat sektörlerinde büyüme sürmektedir. 2017 yılında ABD’de inşaat sektörünün yüzde 3,6, Almanya’da yüzde 1,5 ve İngiltere’de yüzde 2,9 büyümesi öngörülmektedir. Kanada’da büyüme yüzde 3,0 olacaktır.

İki büyük inşaat ülkesi Çin’de ise inşaat sektöründe büyüme 2016 yılında önemli ölçüde yavaşlamıştır. Büyümenin 2017 yılında da yüzde 3,5 olacağı öngörülmektedir. Hindistan’da ise inşaat sektöründe büyüme hızlanmıştır ve 2017 yılında yüzde 5,7 büyüme öngörülmektedir.

Tablo. 15 Seçilmiş Ülkelerde İnşaat Sektörlerinde Büyüme Öngörülmesi Yüzde

ÜLKELER	2016 TAHMİN	2017 TAHMİN
ALMANYA	1,5	1,5
İNGİLTERE	1,8	2,9
FRANSA	0,5	3,9
ABD	4,2	3,6
KANADA	-1,8	3,0
HİNDİSTAN	5,8	5,7
ÇİN	3,6	3,5
RUSYA	-1,2	1,0
AZERBAYCAN	-4,5	1,0
TÜRKMENİSTAN	4,4	4,5
İRAN	1,5	3,8
S.ARABİSTAN	1,8	2,2
KATAR	12,0	9,0
BAE	2,8	3,0

Kaynak: Ülke İstatistik Büroları ve Hükümet Programları

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 2016 322 23 00